

Oponentský posudok

Názov diplomovej práce: Útulok Mezitratí
Autor: Bc. Sandro Nanič
Vedúci práce: Ing. arch. Michal Kuzemský
Odborná asistentka: Ing. et Ing. arch. Petra Kunarová
Ateliér Kuzemský & Kunarová, FA ČVUT Praha
letný semester 2022/2023

Diplomant Sandro Nanič hľadá vo svojej práci primeranú podobu súčasného mestského útulku pre psov. Závazný rozsah zadania (útulok s veterinárnou ordináciou) rozširuje o psí hotel a školu, vrátane ďalších doplnkových služieb. Toto rozhodnutie hodnotím veľmi pozitívne. Spomínaný programový mix dáva predpoklad pre vznik centra pre budovanie povedomia o chove spoločenských zvierat, o tom, aké nároky a potreby majú a o tom, akú zodpovednosť to od chovateľov a chovateľiek vyžaduje. Stáva sa tak protikladom k obvyklým monofunkčným útulkom zväčša nie len na periférii mesta, ale aj záujmu jeho obyvateľov. Vytvorením tohoto komplexu na mieste, ktoré charakterizuje obklúčenie dopravnou infraštruktúrou, vzniká akýsi *Psí ostrov*.

Samotnému návrhu predchádza veľmi dôkladná príprava, štúdium a analýza danej problematiky. Zahŕňa historické, typologické aj legislatívne informácie, referenčné projekty a príklady, ktorými sa diplomant inšpiruje. Preukazuje príkladnú metodickú pripravenosť zhostiť sa rozličných architektonických úloh. Východiská sú jasne a stručne sformulované, bez zbytočných údajov a myšlienkových odbočiek.

Návrh predstavuje skupinu objektov útulku a psieho hotela, ktoré sú doplnené o samostatný objekt psej školy s príslušnou vonkajšou tréningovou plochou. Jednoznačné oddelenie týchto dvoch celkov považujem za prevádzkovo správne, vzhľadom na to, že obidve programové zložky zo svojej podstaty vyžadujú klud a určitú mieru izolácie od svojho bezprostredného okolia. Rovnako vhodným je orientovanie vstupného objektu útulku diagonálne naprieč pozemkom, čo ho exponuje v dôležitých pohľadoch pri vstupe do územia. Súčasne je pred ním ponechaný veľkorysý vstupný predpriestor v podobe voľnej zelenej plochy – lúky. Chýba informácia o tom, či autor počíta vo svojom návrhu aj so súčasnými užívateľmi *mezitratí*, ktorí ho momentálne intenzívne využívajú na venčenie svojich psov. Je táto lúka rezervovaná pre nich? Otázky vzbudzuje aj *pláček pro zaměstnance* umiestnený v zbytkovom priestore juhozápadného cípu areálu. Personál zariadenia by zrejme radšej využíval niektorý z atraktívnejších priestorov ktoré návrh ponúka.

Trojuholníková formácia objektov útulku a psieho hotela je zostavená z pomerne lapidárnych budov, v adekvátnej miere zodpovedajúcich predstave o civilnej architektúre, ktorá nepôsobí okázalo, no rovnako ani provizórne. Pragmaticky zvolená forma lineárnych objemov je vhodne doplnená o netriviálne momenty, akým je napríklad svetlák pod hrebeňom strechy hlavnej budovy, ktorý nepochybne zvyšuje kvalitu jej vnútorných priestorov. Ubikácie pre psov sú navrhnuté citlivo, s patričným zázemím a dostatočnou flexibilitou nevyhnutnou pre prípadné priestorové zmeny. Vzhľadom na uzavretú a introvertnú povahu mikrourbanizmu útulku je možno na zváženie, či by aj jeho juhovýchodné krídlo s kotercami nemalo byť radšej otočené smerom k spoločnému dvoru a nie k železničnej trati.

Zvolené konštrukčné a materiálové riešenie dôsledne podlieha celkovej predstave striedanej architektúry a súčasne reflektuje aktuálne environmentálne senzitivné trendy v oblasti stavebníctva. Využitie prefabrikovaných panelov z lisovanej hliny sa z tohoto ohľadu javí ako logická voľba. Je však prekvapivé, že je tento materiál použitý len na hlavnom dome. Jeho širšie uplatnenie, napríklad aj na objektoch koterco, prípadne psej školy, by zvýšilo opodstatnenie jeho využitia najmä z hľadiska efektívnosti a organizácie výstavby. Rovnako je otáznou konkrétna implementácia hlinenej konštrukcie, ktorá je v projektovej dokumentácii z vnútornej strany zateplená minerálnou vlnou. To vzbudzuje obavy nie len z hľadiska degradácie izolačnej látky (rosný bod), ale vnútorné zateplenie tiež zamedzuje využitiu jednej zo základných vlastností hlinených panelov – *akumulácii tepla* v interiéri budov.

Psia škola je síce súčasťou areálu, no ovplyvňuje odlišnými vlastnosťami ako útulok. Priestranná, vizuálne atraktívna výcviková hala je otvorenejšia, presklená z troch strán a pôsobí viditeľne exkluzívnejšie ako budovy útulku. Je to pochopiteľné, keďže má prilákať verejnosť, potenciálnych záujemcov o kynologickú výuku a tréning psov. Môžeme asi polemizovať, či náročné veľkoformátové výsuvné okná už neprekračujú viac krát spomínanú a starostlivo stráženú mieru civilnosti objektov psieho areálu.

Napriek niekoľkým otáznym aspektom návrhu považujem výsledný diplomový projekt za veľmi solidný a vydarený. Navrhujem známku B.

V Bratislave 5.6.2023

Ing. arch. Martin Jančok

